

"זו המכה הכי קשה לעולם התורה; איבדנו את הגדול האחרון בשיעור קומה, בגבורה ובנקיות, שנשא את הדור וכל הכלל"

משא ההספד של הגאון הגדול רבי אלי' בער וכטפויגל שליט"א, במעמד המרכזי בהיכל ישיבת 'בית מדרש גבוה' דלייקווד

«המשך מעמ' 25

שבמשנה תורה, לפי שבקללות כתוב הפלאה נחת, וכאן כתוב הפלא ופלא, ולכן הוא כפלים מחורבן ביהמ"ק וצ"ח קללות.

והנה מקשים העולם על הא דאיתא בגמרא י"ה, 'שקולה מיתת צדיקים כשריפת בית אלוקינר', וסותרת את הנאמר כאן שזה כפליים מחורבן בית המקדש. ויש בזה הרבה תירוצים, אבל האמת נרש"י יש לו גירסא אחרת, שבגמרא כתוב נשה סילוקן של 'צדיקים' והוא כותב כאן 'חכמי שראל'. שסילוקן של חכמי ישראל יותר חמור וסילוקן של צדיקים. בכל אופן, נמצא שהחטא שהביא לסילוקן של צדיקים הוא חטא יותר גדול מהחטא שהביא לחורבן בית ראשון ובית שני שהיו הם ג' עבירות חמורות ושנאת חנם, והחטא של מלומדה' הוא כל כך חמור שהוא מחייב עונש ותר גדול מחורבן ביהמ"ק וצ"ח קללות וצריך יאור בזה.

ויבואר ש'מלומדה' זה לא סתם שעושה מצוות מלומדה', אלא הוא קלוקל מעשה המצוות עצמן. ול' החטאים שנעשים הם מפני שהיצר הרע התגבר על האדם, אך יש לו תקנה ותקווה כי תבוא העת ויתגבר עליו היצר הטוב ואז ישנה את דרכו וישוב למוטב. אך כאשר כל המעשים טובים והמצוות שלו נעשים באופן של 'מלומדה', וזה הרי בא והצד הטוב ומתברר שגם הצד הטוב שבו מקולקל וא"כ ח"ו כבר אין תקווה שישוב.

וכשהגיע שר המשקים להזכיר את יוסף בפני רעה הוא ביזה אותו וקרא אותו 'נער, עבר עברי'. חז"ל אמרו על זה 'ארורים הרשעים שאין טובתם שלימה', ונשאלת השאלה, מדוע רק עכשיו הוא היה בגדר 'ארורים'? הרי עד עכשיו שלא הזכיר

לא מוצאים הנהגות כאלה; לא מוצאים כזה תלמיד חכם שאפילו בדור הקודם זה היה חידוש שתלמיד חכם יגיע לדרגה כזו בתורה מצד אחד, ומאידך גיסא יסכים שיבזו אותו כל האינשי דלא מעלי, וזהו דבר פלא

שמעתי שהגרמ"ד סולוביצ'יק שליט"א אמר שאפילו אביו הגרי"ז לא היה במציאות כזו להנהיג מערכה כאדם אחד לבדו. רבי שמואל היה לבדו במערכה. האם ישנו עוד יהודי עם כזו גבורה להנהיג מערכה לבד? ובפרט שמלבד מה שלא שסייעו בידו - כולם הלכו נגדו! והוא הלך בגבורה ומתוך מידות טובות, ומיד כשסיים את פעולתו נכנס לביהמ"ד כאילו כלום לא קרה וחזר לעומק עינו בתורה, אלו כוחות נשגבים של אדם נעלה ביותר, זהו מין אמיתי

בזמן כזה שרודפים אותנו מכל הצדדים, ברוחניות ובגשמיות, ואין מי שיעמוד בפרץ כזה גיבור, ונשארנו לבד ממש. יתומים היינו וכצאן אשר אין להם רועה

ביהמ"ק הכל הוא מהצד הרע ומהיצה"ר, אבל במצות אנשים מלומדה יש הרי כבר עבודת ד' שהוא מהצד הטוב, ואם הצד הטוב הוא מקולקל זהו חטא נורא, וממילא העונש חמור, ולכן מידה כנגד מידה מאבדים את החכם שהוא כפליים יותר מחורבן ביהמ"ק וצ"ח קללות, ובוזה אנחנו צריכים להתחזק.

איבדנו את רבי שמואל ואנחנו בגדר של 'יתומים היינו ואין אב', ממש 'כצאן אשר אין להם רועה'. כל עולם התורה התייתם, שהיה כזה גדול, ובשיעור קומה שנשא את הדור בכזו גבורה ובכזו נקיות, ובכזו קדושה שתלמידים העידו עליו דברים

בכלל את יוסף זה לא בגדר 'ארור'? עכשיו הוא הזכיר אותו אך לא הזכירו בכבוד הראוי, האם בגלל זה הוא נכנס לגדר של 'ארור'? אלא שכל עוד לא הזכירו כלל, שלט עליו הצד הרע ובעידנא דיצר הרע ליכא מאן דמזכיר ליצר טוב. אבל כשהזכירו הרי התחיל לשלוט עליו צד הטוב, ואם במצב הזה הזכירו בכינוי של בזיון, זהו 'ארורים הרשעים שאין טובתם שלימה', שאפילו הצד הטוב הוא רקוב.

זהו המצב שלנו שאיבדנו את הגדול האחרון שנשא ממש את הדור, וזה מפני שעושים מצות אנשים מלומדה, שכל החטאים שהביאו לחורבן

שהם פלאי פלאים, דברים מדורות קדומים.

בשבילו לא היה עושה כלום, היה גבר ערטילא ממש שלא היה לו כלום ולא היה לו נגיעות, כול וכל המלחמה שלו הייתה לשם שמים. כולו לעול התורה, כולו לכלל ישראל. תלמיד חכם מופל מאוד מאוד. את כל זה לקחו מאיתנו לפי שכל מה שאנחנו עושים זה בלי פנימיות אמיתית. שמענו מעד ראייה שהיה נכנס לשמוע כשהוא מתפלל ואמר שהמתיקות מהתחלת פסוקי דזמרה עד אח התפילה היתה בזמרה ובנעימות, וכאלו מדרגות אנו לא רואים היום. את כל זה השיג ומהקדושה והטהרה עם השגה בכל התורה כולה. זו האבדנו שאנחנו אבדנו. ובזמן כזה שרודפים אותנו מכל הצדדים, ברוחניות ובגשמיות, ואין מי שיעמוד בפרץ כזה גיבור ונשארנו לבד ממש. יתומים היינו וכצאן אשר אין להם רועה.

וכ"ז הוא מחמת חטא ה'מלומדה' שהוא חטא חמור. כתוב בתהילים 'יפתוהו בפייהם ובלשונו יכזבו לו ולבם לא נכון עמו ולא נאמנו בביתו והוא רחום יכפר עון וכו'". אבא היה תמיד אומם שהעולם שואל, איך מיד אחרי יוה"כ אומרים 'והוא רחום'? ואז הוציא ספר תהילים וקרא פסוק זה, ובחז"ל דרשו שזה נאמר על דורות גדולים, על הדור של מקבלי התורה, וחטא זה מביא חורבנות גדולים, לפי שקלקלו את הצד הטוב. ובוודא שנאמר גם עלינו שאנו כביכול זועקים בתפילותינו אבל זה באופן של 'מלומדה'.

צריך להתבונן ולהתחזק בזה, צריך גם להתפלל שהקב"ה ישלח לנו רועים שישאו את עולם התורה והדבר הטוב ביותר שנוכח לגאולה השלימה ולביאת משיח צדקנו, ויתקיים ובלע המות לנצח ויבנה ביהמ"ק וביאת משיח בב"א.